

హనుమత్ సీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నపరివారసమేత శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణాంతర్గతస్య ఆయోధ్యకొండస్య

సప్తవింశతితీర్థానాం పారాయణశీర్షిక

పబహేడప రోజు పారాయణ - 06.11.2021

స	త్యే	న	లో	కాన్	జ	య	తి	దీ	నాన్	దా	నే	న	రా	ఘ	వః
7	1	0	3	1	8	1	6	8	0	8	0	0	2	4	4

గు	రూన్	ఘ	శ్రూ	ష	యా	వీ	రో	ధ	ను	షా	యు	ధి	శా	త్ర	వాన్
3	2	5	2	6	1	4	2	9	0	6	1	9	5	2	4

ష - 6

పారాయణం చేయవలసిన సర్గలు : 06

సర్గల పేరుల సంఖ్యలు

66, 67, 68, 69, 70, 71 సర్గలు

పారాయణ శ్లోకాల సంఖ్య

29 + 38 + 22 + 22 + 30 + 46

187 శ్లోకాలు

అథ సంకల్పః

శ్రీమదఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీపద్మావతీజానేః, శ్రీవేంకటేశ్వర పరబ్రహ్మణః, రూపాంతరభూతస్య, శ్రీరామచంద్రప్రభోః, అనుగ్రహేణ, అస్మిన్, సర్వజగదుపద్రవకాలే, ప్రపంచశాంత్యర్థమ్, అతి శీఘ్రమేవ, విషూచికా క్రిమేః, వినాశనార్థం, సర్వప్రపంచస్య, విశిష్య, భారతదేశస్య, ఉత్తరోత్తర, శుభసంపత్సృష్ట్యర్థం, సర్వేషామ్, ఆస్తికమహాజనానాం, సకుటుంబానాం, ఆయురారోగ్యైశ్వర్య, సద్బుద్ధిత్యాది, సర్వశుభఫలప్రాప్త్యర్థం, సర్వవిధ సుస్థిరతా సిద్ధ్యర్థం, విద్యావిత్తవాణిజ్య, దేశరక్షణాది రంగేషు, సర్వతోముఖాభివృద్ధి ద్వారా, శ్రీరామరాజ్యస్య, పునర్వ్యవస్థాపనార్థం, వైదికధర్మాభిధానస్య, సనాతన ఆర్షధర్మస్య, సర్వోన్నతసిద్ధ్యర్థం, తద్ధర్మప్రతికూలతా పరిహారార్థం, వైరిక్షయార్థం, గోసంరక్షణార్థం చ, విశేషతః, ఏతాదృశ, జగత్కళ్యాణకర, కార్యక్రమనిర్వహణశీలస్య, శ్రీమత్ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానస్య, సర్వతోముఖాభి- వృద్ధ్యర్థం, హనుమత్ సీతాలక్ష్మణ, భరతశత్రుఘ్న, పరివారసమేత, శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణః, ప్రీత్యర్థం చ, అక్షరలక్షాత్మక, సీతాలక్ష్మణహనుమత్సమేత, శ్రీరామమూలమంత్రానుష్ఠాన, తర్పణ, హోమపూర్వకం

సత్యేన లోకాన్ జయతి, దీనాన్ దానేన రాఘవః ।

గురూన్ శుశ్రూషయా వీరః, భనుషా యుధి శాత్రవాన్ ॥

ఇత్యేతన్మంత్రాంతర్గత, కటపయాది, సంఖ్యాశాస్త్రానుసారం, శ్రీమద్వాల్మీకి రామాయణాంతర్గత, అయోధ్యాకాండసారాయణం, ఆచార్యముఖేన, అన్యోన్యసాహాయ్యేన, లోకకళ్యాణార్థం, కరిష్యామహే.

శ్రీ శిషుప్తార్థన

రామాయ రామభద్రాయ రామచంద్రాయ వేధసే ।
రఘునాథాయ నాథాయ సీతాయాః పతయే నమః ॥ 1 ॥

శ్రీ ఆంజనేయ ప్రార్థన

గోష్పదీకృతవారాశిం మశకీకృతరాక్షసం ।
రామాయణమహామాలారత్నం వందేఽనిలాత్మజమ్ ॥ 2 ॥

శ్రీ వాల్మీకి ప్రార్థన

కూజంతం రామ రామేతి మధురం మధురాక్షరమ్ ।
ఆరుహ్య కవితాశాఖాం వందే వాల్మీకి కోకిలమ్ ॥ 3 ॥

శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే షట్షష్ఠితమస్కర్ణః

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

తమగ్నిమివ సంశాంతమ్ అమ్బుహీనమివార్ణవమ్ ।

హతప్రభమివాదిత్యం స్వర్గస్థం ప్రేక్ష్య పార్థివమ్ ॥ 66.1 ॥ (2 సార్లు)

కౌసల్యా బాష్పపూర్ణాక్షీ వివిధం శోకకర్చితా ।

ఉపగృహ్య శిరో రాజ్ఞః కైకేయాం ప్రత్యభాషత ॥ 66.2 ॥

సకామా భవ కైకేయి భుంక్ష్వ రాజ్యమకణ్ఠకమ్ ।

త్యక్త్వా రాజానమేకాగ్రా నృశంసే దుష్టచారిణి ॥ 66.3 ॥

విహాయ మాం గతో రామః భర్తా చ స్వర్గతో మమ ।

విపథే సార్థహీనేవ నాహం జీవితముత్సహే ॥ 66.4 ॥

భర్తారం తం పరిత్యజ్య కా స్త్రీ దైవతమాత్మనః ।

ఇచ్ఛేజ్జీవితమున్యత్ర కైకేయ్యాస్త్యక్తధర్మణః ॥ 66.5 ॥

న లుబ్ధో బుధ్యతే దోషాన్ కిమ్పాకమివ భక్షయన్ ।

కుబ్జానిమిత్తం కైకేయ్యా రాఘవాణాం కులం హతమ్ ॥ 66.6 ॥

అనియోగే నియుక్తేన రాజ్ఞా రామం వివాసితమ్ ।

సభార్యం జనకశ్రుత్వా పరితస్పృత్యహం యథా ॥ 66.7 ॥

స మామనాథాం విధవాం నాద్య జానాతి ధార్మికః ।

రామః కమలపత్రాక్షః జీవనాశమితో గతః ॥ 66.8 ॥

విదేహరాజస్య సుతా తథా సీతా తపస్వినీ ।

దుఃఖస్యానుచితా దుఃఖం వనే పర్యుద్విజిష్యతి ॥ 66.9 ॥

నదతాం భీమఘోషాణాం నిశాసు మృగపక్షిణామ్ ।

నిశమ్య నూనం సన్తస్తా రాఘవం సంశ్రయిష్యతి ॥ 66.10 ॥

వృద్ధశ్చైవాలృపుత్రశ్చ వైదేహీమనుచిన్తయన్ ।

సోఽపి శోకసమావిష్టః నను త్యక్ష్వతి జీవితమ్ ॥ 66.11 ॥

సాఽహమద్యైవ దిష్టాన్తం గమిష్యామి పతివ్రతా ।

ఇదం శరీరమాలింగ్య ప్రవేక్ష్యామి హుతాశనమ్ ॥ 66.12 ॥

తాం తతస్సంపరిష్పజ్య విలపన్తిం తపస్వినీమ్ ।

వ్యపనీయ సుదుఃఖార్తాం కౌసల్యాం వ్యావహారికాః ॥ 66.13 ॥

తైలద్రోణ్యామథామాత్యాః సంవేశ్య జగతీపతిమ్ ।

రాజ్ఞస్సర్వాణ్యథాదిష్టాః చక్రుః కర్మాణ్యనన్తరమ్ ॥ 66.14 ॥

న తు సజ్కులనం రాజ్ఞః వినా పుత్రేణ మన్రిణః ।

సర్వజ్ఞాః కర్తుమీషుస్తే తతో రక్షన్తి భూమిపమ్ ॥ 66.15 ॥

తైలద్రోణ్యాం తు సచివైః శాయితం తం నరాధిపమ్ ।

హో మృతోఽయమితి జ్ఞాత్వా స్త్రియస్తాః పర్యదేవయన్ ॥ 66.16 ॥

బాహలానుద్యమ్య కృపణా నేత్రప్రస్రవణైర్ముఖైః ।

రుదన్త్యశ్శోకసన్తప్తాః కృపణం పర్యదేవయన్ ॥ 66.17 ॥

హో మహారాజ రామేణ సతతం ప్రియవాదినా ।

విహీనాస్సత్యసన్దేన కిమర్థం విజహాసి నః ॥ 66.18 ॥

కైకేయ్యా దుష్టభావాయాః రాఘవేణ వియోజితాః ।

కథం పతిఘ్న్యా వత్స్యామః సమీపే విధవా వయమ్ ॥ 66.19 ॥

స హి నాథస్సదాఽస్మాకం తవ చ ప్రభురాత్మవాన్ ।

వనం రామో గతశ్రీమాన్ విహాయ నృపతిశ్రియమ్ ॥ 66.20 ॥

త్వయా తేన చ వీరేణ వినా వ్యసనమోహితాః ।

కథం వయం నివత్స్యామః కైకేయ్యా చ విదూషితాః ॥ 66.21 ॥

యయా తు రాజా రామశ్చ లక్ష్మణశ్చ మహాబలః ।

సీతయా సహ సంత్యక్తాః సా కమన్యం న హాస్యతి ॥ 66.22 ॥

తా బాష్పేణ చ సంవీతాః శోకేన విపులేన చ ।

వ్యవేష్టన్త నిరానన్దాః రాఘవస్య వరస్త్రియః ॥ 66.23 ॥

నిశా చంద్రవిహీనేవ స్త్రీవ భర్తృవివర్జితా ।

పురీ నారాజతాయోధ్యా హీనా రాజ్ఞా మహాత్మనా ॥ 66.24 ॥

బాష్పపర్యాకులజనా హోహాభూతకులాంగనా ।

శూన్యచత్వరవేశ్మాన్తా న బభ్రాజ యథాపురమ్ ॥ 66.25 ॥

గతే తు శోకాత్ త్రిదివం నరాధిపే, మహీతలస్థాసు నృపాంగనాసు చ ।

నివృత్తచారస్సహసా గతో రవిః, ప్రవృత్తచారా రజనీ హ్యుపస్థితా ॥ 66.26 ॥

ఋతే తు పుత్రార్ద్రహనం మహీపతేః, న రోచయన్తే సుహృదస్సమాగతాః ।

ఇతివ తస్మిన్ శయనే న్యవేశయన్, విచిన్త్య రాజానమచిన్త్య దర్శనమ్ ॥ 66.27 ॥

గతప్రభా ద్యౌరివ భాస్కరం వినా, వ్యపేతనక్షత్రగణేవ శర్వరీ ।

పురీ బభాసే రహితా మహాత్మనా, న చాస్రకణ్ఠాకులమార్గచత్వరా ॥ 66.28 ॥

నరాశ్చ నార్యశ్చ సమేత్య సంఘః, విగర్హమాణా భరతస్య మాతరమ్ ।

తదా నగర్యాం నరదేవసంక్షయే, బభూవురార్తా న చ శర్మ లేభిరే ॥ 66.29 ॥ (2 సార్లు)

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే షట్షష్ఠితమస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే నవ్షష్ఠితమస్సర్గః

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఆక్రందితనిరానన్దా సాస్రకణ్ఠజనాకులా ।

అయోధ్యాయా మవతతా సా వ్యతీయాయ శర్వరీ ॥ 67.1 ॥ (2 సార్లు)

వ్యతీతాయాం తు శర్వర్యామ్ ఆదిత్యస్యోదయే తతః ।

సమేత్య రాజకర్తారః సభామీయుర్ద్విజాతయః ॥ 67.2 ॥

మార్కణ్డేయోఽథ మౌద్గల్యః వామదేవశ్చ కాశ్యపః ।

కాత్యాయనో గౌతమశ్చ జాబాలిశ్చ మహాయశాః ॥ 67.3 ॥

ఏతే ద్విజాస్సహమాత్యైః పృథగ్వా చ ముదీరయన్ ।

వసిష్ఠమేవాభిముఖాః శ్రేష్ఠం రాజపురోహితమ్ ॥ 67.4 ॥

అతీతా శర్వరీ దుఃఖం యా నో వర్షశతోపమా ।

అస్మిన్ పంచత్వమాపన్నే పుత్రశోకేన సార్థివే ॥ 67.5 ॥

స్వర్గతశ్చ మహారాజః రామశ్చారణ్యమాశ్రితః ।

లక్ష్మణశ్చాపి తేజస్వీ రామేనైవ గతః సహ ॥ 67.6 ॥

ఉభౌ భరతశత్రుఘ్నౌ కేకయేషు పరన్తపౌ ।

పురే రాజగృహే రమ్యే మాతామహనివేశనే ॥ 67.7 ॥

ఇక్ష్యాకూణామిహోద్యైవ కశ్చిద్రాజా విధీయతామ్ ।

అరాజకం హి నో రాష్ట్రం న వినాశమవాప్నుయాత్ ॥ 67.8 ॥

నారాజకే జనపదే విద్యున్మాలీ మహాస్వనః ।

అభివర్షతి పర్జన్యః మహీం దివ్యేన వారిణా ॥ 67.9 ॥

నారాజకే జనపదే బీజముష్టిః ప్రకీర్యతే ।

నారాజకే పితుః పుత్రః భార్యా వా వర్తతే వశే ॥ 67.10 ॥

నారాజకే ధనం చాస్తి నాస్తి భార్యాఽప్యరాజకే ।

ఇదమత్యాహితం చాన్యత్ కుతస్సత్యమరాజకే ॥ 67.11 ॥

నారాజకే జనపదే కారయన్తి సభాం నరాః ।

ఉద్యానాని చ రమ్యాణి హృష్టాః పుణ్యగృహాణి చ ॥ 67.12 ॥

నారాజకే జనపదే యజ్ఞశీలా ద్విజాతయః ।

సత్రాణ్యన్వాసతే దాన్తాః బ్రాహ్మణాః సంశితవ్రతాః ॥ 67.13 ॥

నారాజకే జనపదే మహాయజ్ఞేషు యజ్వనః ।

బ్రాహ్మణా వసుసమ్పన్నాః విసృజన్త్యాప్తదక్షిణాః ॥ 67.14 ॥

నారాజకే జనపదే ప్రభూతనటనర్తకాః ।

ఉత్సవాశ్చ సమాజాశ్చ వర్ధన్తే రాష్ట్రవర్ధనాః ॥ 67.15 ॥

నారాజకే జనపదే సిద్ధార్థా వ్యవహారిణాః ।

కథాభిరనురజ్యన్తే కథాశీలాః కథాప్రియైః ॥ 67.16 ॥

నారాజకే జనపదే ఉద్యానాని సమాగతాః ।

సాయాహ్నో క్రీడితుం యాన్తి కుమార్యో హేమభూషితాః ॥ 67.17 ॥

నారాజకే జనపదే వాహనైశ్శీఘ్రగామిభిః ।

నరా నిర్యాన్త్యరణ్యాని నారీభిస్సహ కామినః ॥ 67.18 ॥

నారాజకే జనపదే ధనవన్తస్సురక్షితాః ।

శేరతే వివృత ద్వారాః కృషిగోరక్షజీవినః ॥ 67.19 ॥

నారాజకే జనపదే బద్ధఘణ్డావిషాణినః ।

అటన్తి రాజమార్గేషు కుంజరా షష్టిహోయనాః ॥ 67.20 ॥

నారాజకే జనపదే శరాన్ సతతమస్యతామ్ ।

శ్రూయతే తలనిర్ఘోష ఇష్వస్రాణాముపాసనే ॥ 67.21 ॥

నారాజకే జనపదే వణిజో దూరగామినః ।

గచ్ఛన్తి క్షేమమధ్వానం బహుపణ్యసమాచితాః ॥ 67.22 ॥

నారాజకే జనపదే చరత్యేకచరో వశీ ।

భావయన్నాత్మనాఽఽత్మానం యత్ర సాయంగృహేలా మునిః ॥ 67.23 ॥

నారాజకే జనపదే యోగక్షేమం ప్రవర్తతే ।

నచాప్యరాజకే సేనా శత్రూన్ విషహతే యుధి ॥ 67.24 ॥

నారాజకే జనపదే హృష్టాః పరమవాజిభిః ।

నరాస్సంయాన్తి సహసా రథైశ్చ పరిమణ్డితాః ॥ 67.25 ॥

నారాజకే జనపదే నరాశ్చాస్త్రవిశారదాః ।

సంవదన్తోఽవతిష్ఠన్తే వనేషూపవనేషు చ ॥ 67.26 ॥

నారాజకే జనపదే మాల్యమోదకదక్షిణాః ।

దేవతాభ్యర్చనార్థాయ కల్ప్యంతే నియతైర్జనైః ॥ 67.27 ॥

నారాజకే జనపదే చందనాగరురూషితాః ।

రాజపుత్రా విరాజంతే వసంత ఇవ శాఖినః ॥ 67.28 ॥

యథా హ్యనుదకా నద్యః, యథా వాఽప్యతృణం వనమ్ ।

అగోపాలా యథా గావః, తథా రాష్ట్రమరాజకమ్ ॥ 67.29 ॥

ధ్వజో రథస్య ప్రజ్ఞానం ధూమో జ్ఞానం విభావసోః ।

తేషాం యో నో ధ్వజో రాజా స దేవత్వమితో గతః ॥ 66.30 ॥

నారాజకే జనపదే స్వకం భవతి కస్యచిత్ ।

మత్స్యా ఇవ నరా నిత్యం భక్షయన్తి పరస్పరమ్ ॥ 67.31 ॥

యే హి సమ్భిన్నమర్యాదాః నాస్తికాశ్చిన్నసంశయాః ।

తేఽపి భావాయ కల్పంతే రాజదణ్డనిపీడితాః ॥ 67.32 ॥

యథా దృష్టిశ్చరీరస్య నిత్యమేవ ప్రవర్తతే ।

తథా నరేంద్రో రాష్ట్రస్య ప్రభవస్సత్యధర్మయోః ॥ 67.33 ॥

రాజా సత్యం చ ధర్మశ్చ రాజా కులవతాం కులమ్ ।

రాజా మాతా పితా చైవ రాజా హితకరో నృణామ్ ॥ 67.34 ॥

యమో వైశ్రవణశ్చక్రః వరుణశ్చ మహాబలః ।

విశేష్యంతే నరేంద్రేణ వృత్తేన మహతా తతః ॥ 67.35 ॥

అహెలా తమ ఇవేదం స్యాత్ న ప్రజ్ఞాయేత కించన ।

రాజా చేన్న భవేల్లోకే విభజన్ సాధ్వసాధునీ ॥ 67.36 ॥

జీవత్యపి మహారాజే తవైవ వచనం వయమ్ ।

నాతిక్రమామహీ సర్వే వేలాం ప్రాప్యేవ సాగరః ॥ 67.37 ॥

స నస్సమీక్ష్య ద్విజవర్య వృత్తం, నృపం వినా రాజ్యమరణ్యభూతమ్ ।

కుమారమిక్ష్యాకుసుతం వదాన్యం, త్వమేవ రాజానమిహాభిషించ ॥ 67.38 ॥ (2 సార్లు)

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే సప్తషష్ఠితమస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే అష్టషష్ఠితమస్సర్గః

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

- తేషాం హి వచనం శ్రుత్వా వసిష్ఠః ప్రత్యువాచ హా ।
మిత్రామాత్యగణాన్ సర్వాన్ బ్రాహ్మణాంస్తానిదం వచః ॥ 68.1 ॥ (2 సార్లు)
- యదసౌ మాతులకులే దత్తరాజ్యః పరం సుఖీ ।
భరతో వసతి భ్రాత్రా శత్రుఘ్నేన సమన్వితః ॥ 68.2 ॥
- తచ్ఛ్రీఘ్రం జవనా దూతా గచ్ఛన్తు త్వరితైర్హయైః ।
ఆనేతుం భ్రాతరౌ వీరౌ కిం సమీక్షామహే వయమ్ ॥ 68.3 ॥
- గచ్ఛన్త్వితీ తతస్సర్వే వసిష్ఠం వాక్యమబ్రువన్ ।
తేషాం తద్వచనం శ్రుత్వా వసిష్ఠో వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 68.4 ॥
- ఏహి సిద్ధార్థ విజయ జయంతాశోకనన్దన ।
శ్రూయతామితికర్తవ్యం సర్వానేవ బ్రవీమి వః ॥ 68.5 ॥
- పురం రాజగృహం గత్వా శీఘ్రం శీఘ్రజవైర్హయైః ।
త్యక్తశోకైరిదం వాచ్యః శాసనాద్భరతో మమ ॥ 68.6 ॥
- పురోహితస్త్వాం కుశలం ప్రాహ సర్వే చ మన్త్రిణః ।
త్వరమాణశ్చ నిర్యాహి కృత్యమాత్యయికం త్వయా ॥ 68.7 ॥
- మా చాస్మై ప్రోషితం రామం మా చాస్మై పితరం మృతమ్ ।
భవంతశ్చంసిషుర్గత్వా రాఘవాణామిమం క్షయమ్ ॥ 68.8 ॥
- కాశేయాని చ వస్త్రాణి భూషణాని వరాణి చ ।
క్షీప్రమాదయ రాజ్ఞశ్చ భరతస్య చ గచ్ఛత ॥ 68.9 ॥
- దత్తపథ్యశనా దూతా జగ్ముః స్వం స్వం నివేశనమ్ ।
కేకయాంస్తే గమిష్యంతః హయానారుహ్య సమ్మతాన్ ॥ 68.10 ॥
- తతః ప్రాస్థానికం కృత్వా కార్యశేషమనన్తరమ్ ।
వసిష్ఠేనాభ్యనుజ్ఞాతా దూతాస్సన్త్వరితా యయుః ॥ 68.11 ॥
- న్యన్తేనాపరతాలస్య ప్రలమ్బస్యోత్తరం ప్రతి ।
నిషేవమాణాస్తే జగ్ముః నదీం మధ్యేన మాలినీమ్ ॥ 68.12 ॥
- తే హస్తినాపురే గంగాం తీర్త్వా ప్రత్యజ్ముఖా యయుః ।
పాంచాలదేశమాసాద్య మధ్యేన కురుజాంగలమ్ ॥ 68.13 ॥
- సరాంసి చ సుపూర్ణాని నదీశ్చ విమలోదకాః ।
నిరీక్షమాణాస్తే జగ్ముః ధూతాః కార్యవశాద్దుతమ్ ॥ 68.14 ॥
- తే ప్రసన్నోదకాం దివ్యాం నానావిహగసేవితామ్ ।
ఉపాతిజగ్మూర్వేగేన శరదణ్డాం జనాకులామ్ ॥ 68.15 ॥

నికూలవృక్షమాసాద్య దివ్యం సత్యోపయాచనమ్ ।

అభిగమ్యాభివాద్యం తం కులిజ్ఞం ప్రావిశన్ పురీమ్ ॥ 68.16 ॥

ఆభికాలం తతః ప్రాప్య తే బోధిభవనాచ్యుతామ్ ।

పితృపైతామహీం పుణ్యాం తేరురిక్షుమతీం నదీమ్ ॥ 68.17 ॥

అవేక్ష్యాంజలిపానాంశ్చ బ్రాహ్మణాన్ వేదపారగాన్ ।

యయుర్మధ్యేన బాహ్లికాన్ సుదామానం చ పర్వతమ్ ॥ 68.18 ॥

విష్ణోః పదం ప్రేక్షమాణా విపాశాం చాపి శాల్మలీమ్ ।

నదీర్వాపీస్తటాకాని పల్వలాని సరాంసి చ ॥ 68.19 ॥

పశ్యన్తో వివిధాంశ్చాపి సింహవ్యాఘ్రమ్పృగద్విపాన్ ।

యయుః పథాఽతిమహతా శాసనం భర్తురీప్సవః ॥ 68.20 ॥

తే శ్రాంతవాహనా దూతాః వికృష్టేన పథా తతః ।

గిరివ్రజం పురవరం శీఘ్రమాసేదురంజసా ॥ 68.21 ॥

భర్తుః ప్రియార్థం కులరక్షణార్థం, భర్తుశ్చ వంశస్య పరిగ్రహార్థమ్ ।

అహేడమానాస్త్వరయా స్మ దూతాః, రాత్ర్యాం తు తే తత్పురమేవ యాతాః ॥ 68.22 ॥

(2 సార్లు)

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే అష్టషష్ఠితమస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకోననవ్తతమస్సర్గః

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

యామేవ రాత్రిం తే దూతాః ప్రవిశన్తి స్మ తాం పురీమ్ ।

భరతేనాపి తాం రాత్రిం స్వప్నో దృష్టోఽయమప్రియః ॥ 69.1 ॥ (2 సార్లు)

వృష్ట్యామేవ తు తాం రాత్రిం దృష్ట్వా తం స్వప్నమప్రియమ్ ।

పుత్రో రాజాధిరాజస్య సుభృశం పర్వతప్యత ॥ 69.2 ॥

తప్యమానం సమాజ్ఞాయ వయస్యాః ప్రియవాదినః ।

ఆయాసం హి వినేష్యన్తః సభాయాం చక్రిరే కథాః ॥ 69.3 ॥

వాదయన్తి తథా శాన్తిం లాసయన్త్యపి చాపరే ।

నాటకాన్యపరే ప్రాహుః హాస్యాని వివిధాని చ ॥ 69.4 ॥

స త్రైర్మహాత్మా భరతః సఖిభిః ప్రియవాదిభిః ।

గోష్ఠీ హాస్యాని కుర్వద్భిః న ప్రాహృష్యత రాఘవః ॥ 69.5 ॥

తమబ్రవీత్ప్రియసఖః భరతం సఖిభిర్వృతమ్ ।
సుహృద్భిః పర్యుపాసీనః కిం సఖే నానుమోదసే ॥ 69.6 ॥

ఏవం బ్రువాణం సుహృదం భరతః ప్రత్యువాచ హ ।
శ్రుణు త్వం యన్నిమిత్తం మే దైన్యమేతదుపాగతమ్ ॥ 69.7 ॥

స్వప్నే పితరమద్రాక్షం మలినం ముక్తమూర్ధజమ్ ।
పతన్తమద్రిశిఖరాత్ కలుషే గోమయహ్రాదే ॥ 69.8 ॥

ప్లవమానశ్చ మే దృష్టః స తస్మిన్ గోమయహ్రాదే ।
పిబన్నంజలినా తైలం హసన్నపి ముహుర్ముహుః ॥ 69.9 ॥

తతస్తితౌదనం భుక్త్వా పునః పునరథశ్శిరాః ।
తైలేనాభ్యక్తసర్వాంగః తైలమేవావగాహత ॥ 69.10 ॥

స్వప్నేఽపి సాగరం శుష్కం చంద్రం చ పతితం భువి ।
ఉపరుద్ధాం చ జగతీం తమసేవ సమావృతామ్ ॥ 69.11 ॥

ఔపవాహ్యస్య నాగస్య విషాణం శకలీకృతమ్ ।
సహసా చాపి సంశాన్తం జ్వలితం జాతవేదసమ్ ॥ 69.12 ॥

అవతీర్ణాం చ పృథివీం శుష్కాంశ్చ వివిధాన్ ద్రుమాన్ ।
అహం పశ్యామి విధ్వస్తాన్ సధూమాంశ్చాపి పర్వతాన్ ॥ 69.13 ॥

పీఠే కార్థాయసే చైనం నిషణ్ణం కృష్ణవాససమ్ ।
ప్రహసన్తీస్మ రాజానం ప్రమదాః కృష్ణపిఙ్గలాః ॥ 69.14 ॥

త్వరమాణశ్చ ధర్మాత్మా రక్తమాల్యానులేపనః ।
రథేన ఖరయుక్తేన ప్రయాతో దక్షిణాముఖః ॥ 69.15 ॥

ప్రహసన్తివ రాజానం ప్రమదా రక్తవాసినీ ।
ప్రకర్షన్తి మయా దృష్ట్వా రాక్షసీ వికృతాననా ॥ 69.16 ॥

ఏవమేతన్మయా దృష్టమ్ ఇమాం రాత్రిం భయావహమ్ ।
అహం రామోఽథవా రాజా లక్ష్మణో వా మరిష్యతి ॥ 69.17 ॥

నరో యనేన యః స్వప్నే ఖరయుక్తేన యాతి హి ।
అచిరాత్తస్య ధూమాగ్రం చితాయాం సప్రదృశ్యతే ॥ 69.18 ॥

ఏతన్నిమిత్తం దీనోఽహం తన్నవః ప్రతిపూజయే ।
శుష్యతీవ చ మే కంఠః న స్పృష్టమివ మే మనః ॥ 69.19 ॥

న పశ్యామి భయస్థానం భయం చైవోపధారయే ।
భ్రష్టశ్చ స్వరయోగో మే ఛాయా చోపహతా మమ ॥ 69.20 ॥

జుగుప్సన్నివ చాత్మానం న చ పశ్యామి చ కారణమ్ || 69.21 ||

ఇమాం హి దుఃస్వప్నగతిం నిశామ్య తామ్, అనేకరూపామవితర్కితాం పురా ।
భయం మహత్తద్భుదయాన్న యాతి మే, విచిన్త్య రాజానమచిన్త్యదర్శనమ్ || 69.21 ||

(2 సార్లు)

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ||

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకోనసప్తతితమస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే సప్తతితమస్సర్గః

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ||

భరతే బ్రువతి స్వప్నం దూతాస్తే క్లాన్తవాహనాః ।

ప్రవిశ్యాసహ్య పరిఘం రమ్యం రాజగృహం పురమ్ || 70.1 || (2 సార్లు)

సమాగమ్య తు రాజ్ఞా చ రాజపుత్రేణ చార్చితాః ।

రాజ్ఞః పాదౌ గృహీత్వా తు తమూచుర్భరతం వచః || 70.2 ||

పురోహితస్త్వాం కుశలం ప్రాహ సర్వే చ మన్త్రిణాః ।

త్వరమాణశ్చ నిర్యాహి కృత్యమాత్యయికం త్వయా || 70.3 ||

ఇమాని చ మహార్హాణి వస్త్రాణ్యాభరణాని చ ।

ప్రతిగృహ్య విశాలక్ష మాతులస్య చ దాపయ || 70.4 ||

అత్ర విశంతికోట్యస్తు నృపతేర్మాతులస్య తే ।

దశకోట్యస్తు సమ్పూర్ణాః తథైవ చ నృపాత్మజ || 70.5 ||

ప్రతిగృహ్య తు తత్సర్వం స్వనురక్తస్సృహృజ్జనే ।

దూతానువాచ భరతః కామైస్సంప్రతిపూజ్య తాన్ || 70.6 ||

కచ్ఛిత్ సుకుశలీ రాజా పితా దశరథో మమ ।

కచ్ఛిచ్ఛారోగతా రామే లక్ష్మణే చ మహాత్మని || 70.7 ||

ఆర్యా చ ధర్మనిరతా ధర్మజ్ఞా ధర్మదర్శినీ ।

అరోగా చాపి కౌసల్యా మాతా రామస్య ధీమతః || 70.8 ||

కచ్ఛిత్ సుమిత్రా ధర్మజ్ఞా జననీ లక్ష్మణస్య యా ।

శత్రుఘ్నస్య చ వీరస్య సాఽరోగా చాపి మధ్యమా || 70.9 ||

ఆత్మకామా సదా చణ్డీ క్రోధనా ప్రాజ్ఞమానినీ ।

అరోగా చాపి మే మాతా కైకేయీ కిమువాచ హ || 70.10 ||

ఏవముక్తాస్తు తే దూతాః భరతేన మహాత్మనా ।

ఊచుః సప్రశ్రయం వాక్యమ్ ఇదం తం భరతం తదా ॥ 70.11 ॥

కుశలాస్తే నరవ్యాఘ్రు యేషాం కుశలమిచ్ఛసి ।

శ్రీశ్చ త్వాం వృణుతే పద్మా యుజ్యతాం చాపి తే రథః ॥ 70.12 ॥

భరతశ్చాపి తాన్ దూతాన్ ఏవముక్తోఽభ్యభాషత ।

ఆప్యచ్ఛేఽహం మహారాజం దూతాస్సన్వరయన్తి మామ్ ॥ 70.13 ॥

ఏవముక్త్యా తు తాన్ దూతాన్ భరతః పార్థివాత్మజః ।

దూతైస్సంచోదితో వాక్యం మాతామహమువాచ హ ॥ 70.14 ॥

రాజన్ పితుర్గమిష్యామి సకాశం దూతచోదితః ।

పునరప్యహమేష్యామి యదా మే త్వం స్మరిష్యసి ॥ 70.15 ॥

భరతేనైవముక్తస్తు నృపో మాతామహస్తదా ।

తమువాచ శుభం వాక్యం శిరస్యాఘ్రూయ రాఘవమ్ ॥ 70.16 ॥

గచ్ఛ తాతానుజానే త్వాం కైకేయాసుప్రజాస్త్వయా ।

మాతరం కుశలం బ్రూయాః పితరం చ పరన్తప ॥ 70.17 ॥

పురోహితం చ కుశలం యే చాన్యే ద్విజసత్తమాః ।

తౌ చ తాత మహేష్యాసౌ భ్రాతరౌ రామలక్ష్మణౌ ॥ 70.18 ॥

తస్మై హస్తుత్తమాంశ్చిత్రాన్ కమ్బులానజినాని చ ।

అభిసత్కృత్య కైకేయః భరతాయ ధనం దదౌ ॥ 70.19 ॥

రుక్మనిష్కుసహస్రే ద్వే షోడశాశ్వశతాని చ ।

సత్కృత్య కైకయాపుత్రం కేకయో ధనమాదిశత్ ॥ 70.20 ॥

తథాఽమాత్యానభిప్రేతాన్ విశ్వాస్యాంశ్చ గుణాన్వితాన్ ।

దదావశ్వపతిః క్షీప్రం భరతాయానుయాయినః ॥ 70.21 ॥

ఐరావతానైంద్రశిరాన్ నాగాన్వై ప్రియదర్శనాన్ ।

ఖరాన్ శ్రీఘ్రాన్ సుసంయుక్తాన్ మాతులోఽస్మై ధనం దదౌ ॥ 70.22 ॥

అన్తఃపురేఽతి సంవృద్ధాన్ వ్యాఘ్రువీర్యబలాన్వితాన్ ।

దంష్ట్రాఽఽయుధాన్ మహాకాయాన్ శునశ్చోపాయనం దదౌ ॥ 70.23 ॥

స దత్తం కేకయేఘ్నేణ ధనం తన్నాభ్యనన్తత ।

భరతః కైకయాపుత్రః గమనత్వరయా తదా ॥ 70.24 ॥

బభూవ హ్యస్య హృదయే చిన్తా సుమహతీ తదా ।

త్వరయా చాపి దూతానాం స్వప్నస్యాపి చ దర్శనాత్ ॥ 70.25 ॥

స స్వవేశ్మాభ్యతిక్రమ్య నరనాగాశ్వసంవృతమ్ ।
ప్రపేదే సుమహచ్ఛ్రీమాన్ రాజమార్గమనుత్తమమ్ ॥ 70.26 ॥

అభ్యతీత్య తతోఽపశ్యత్ అన్తఃపురముదారధీః ।
తతస్తద్భరతశ్రీమాన్ ఆవివేశానివారితః ॥ 70.27 ॥

స మాతామహమాప్యచ్ఛ్య మాతులం చ యుధాజితమ్ ।
రథమారుహ్య భరతః శత్రుఘ్నసహితో యయా ॥ 70.28 ॥

రథాన్ మణ్డల చక్రాంశ్చ యోజయిత్వా పరశ్చతమ్ ।
ఉష్ట్రగోఽశ్వఖరైర్భ్రుత్యా భరతం యాన్తమన్వయుః ॥ 70.29 ॥

బలేన గుప్తో భరతో మహాత్మా, సహార్యకస్యాఽతమమైరమాత్యైః ।
ఆదాయ శత్రుఘ్నమపేతశత్రుః, గృహాద్యయా సిద్ధ ఇవేంద్రలోకాత్ ॥ 70.30 ॥
(2 సార్లు)

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే సప్తతితమస్సర్గః

అథ శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకసప్తతితమస్సర్గః

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।

పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥

స ప్రాజ్ముఖో రాజగృహాత్ అభినిర్యాయ రాఘవః ।
తతస్సుదామాం ద్యుతిమాన్ సన్తిర్యావేక్ష్య తాం నదీమ్ ॥ 71.1 ॥ (2 సార్లు)

ఘోదినీం దూరపారాం చ ప్రత్యక్సోతస్తరగ్గిణీమ్ ।
శతద్రూమతరచ్ఛ్రీమాన్ నదీమిక్ష్యాకునన్దనః ॥ 71.2 ॥

ఏలాధానే నదీం తీర్త్వా ప్రాప్య చాపరపర్పటాన్ ।
శిలామకుర్వతిం తీర్త్వా ఆగ్నేయం శల్యకర్తనమ్ ॥ 71.3 ॥

సత్యసన్దశ్శుచిశ్రీమాన్ ప్రేక్షమాణశ్శిలావహామ్ ।
అత్యయాత్ స మహాశైలాన్ వనం చైత్రరథం ప్రతి ॥ 71.4 ॥

సరస్వతీం చ గంగాం చ యుగ్మేన ప్రత్యపద్యత ।
ఉత్తరం వీరమత్యానాం భారుణ్డం ప్రావిశద్వనమ్ ॥ 71.5 ॥

వేగినీం చ కులింగాఖ్యాం ఘోదినీం పర్వతావృతామ్ ।
యమునాం ప్రాప్య సన్తిర్ఘః బలమాశ్వాసయత్తదా ॥ 71.6 ॥

శీతీకృత్య తు గాత్రాణి క్లాంతానాశ్వాస్య వాజినః ।
తత్ర స్నోత్వా చ పీత్వా చ ప్రాయాదాదాయ చోదకమ్ ॥ 71.7 ॥

రాజపుత్రో మహారణ్యమ్ అనభీక్ష్యోపసేవితమ్ ।
 భద్రో భద్రేణ యానేన మారుతః ఖమివాత్యయాత్ ॥ 71.8 ॥
 భాగీరథీం దుష్ప్రుతరామ్ అంశుధానే మహానదీమ్ ।
 ఉపాయాద్రాఘవస్తూర్ణం ప్రాగ్వటే విశ్రుతే పురే ॥ 71.9 ॥
 స గంగాం ప్రాగ్వటే తీర్త్వా సమాయాత్ కుటికోష్ఠికామ్ ।
 సబలస్తాం స తీర్త్వాఽథ సమయాద్ధర్మవర్ధనమ్ ॥ 71.10 ॥
 తోరణం దక్షిణార్ధేన జమ్బూప్రస్థముపాగమత్ ।
 వరూథం చ యయా రమ్యం గ్రామం దశరథాత్మజః ॥ 71.11 ॥
 తత్ర రమ్యే వనే వాసం కృత్వాఽసౌ ప్రాజ్ఞుభో యయా ।
 ఉద్యానముజ్జిహానాయాః ప్రియకా యత్ర పాదపాః ॥ 71.12 ॥
 సాలాంస్తు ప్రియకాన్ప్రాప్య శీఘ్రానాస్థాయ వాజినః ।
 అనుజ్ఞాప్యాథ భరతః వాహినీం త్వరితో యయా ॥ 71.13 ॥
 వాసం కృత్వా సర్వతీర్థే తీర్త్వా చోత్తానికాం నదీమ్ ।
 అన్యా నదీశ్చ వివిధాః పార్వతీయైస్తురంగమైః ॥ 71.14 ॥
 హస్తీపుష్టకమాసాద్య కుటికామత్యవర్తత ।
 తతార చ నరవ్యాఘ్రుః లౌహిత్యే స కపీవతీమ్ ॥ 71.15 ॥
 ఏకసాలే స్థాణుమతీం వినతే గోమతీం నదీమ్ ।
 వ్యపాయాద్రాఘవస్తూర్ణం తీర్త్వా శోణాం మహానదీమ్ ।
 కలింగనగరే చాపి ప్రాప్య సాలవనం తదా ।
 భరతః క్షిప్రమాగచ్ఛత్ సుపరిశ్రాంతవాహనః ॥ 71.16 ॥
 వనం చ సమతీత్యాశు శర్వర్యామరుణోదయే ।
 అయోధ్యాం మనునా రాజ్ఞా నిర్మితాం సన్తదర్శ హ ॥ 71.17 ॥
 తాం పురీం పురుషవ్యాఘ్రాః సప్తరాత్రోషితః పథి ।
 అయోధ్యామగ్రతో దృష్ట్వా సారథిం వాక్యమబ్రవీత్ ॥ 71.18 ॥
 ఏషా నాతిప్రతీతా మే పుణ్యోద్యానా యశస్వినీ ।
 అయోధ్యా దృశ్యతే దూరాత్ సారథే పాణ్డుమృత్తికా ॥ 71.19 ॥
 యజ్వభిర్గుణసమ్పన్నైః బ్రాహ్మణైర్వేదపారగైః ।
 భూయిష్ఠమృద్దైరాకీర్ణా రాజర్షిపరిపాలితా ॥ 71.20 ॥
 అయోధ్యాయాం పురా శబ్దః శ్రూయతే తుములో మహాన్ ।
 సమంతాన్నరనారీణాం తమద్య న శ్రుణోమ్యహమ్ ॥ 71.21 ॥

ఉద్యానాని హి సాయాహ్నే క్రీడిత్వోపరతైర్నరైః ।

సమంతాద్విప్రధావద్భిః ప్రకాశన్తే మమాన్యథా ।

తాన్యద్యానురుదన్తీవ పరిత్యక్తాని కామిభిః ॥ 71.22 ॥

అరణ్యభూతేవ పురీ సారథే ప్రతిభాతి మే ॥ 71.23 ॥

న హ్యత్ర యానైర్బుశ్యన్తే న గజైర్బు చ వాజిభిః ।

నిర్యాన్తో వాఽభియాన్తో వా నరముఖ్యా యథాపురమ్ ॥ 71.24 ॥

ఉద్యానాని పురా భాన్తి మత్తప్రముదితాని చ ।

జనానాం రతిసంయోగేష్వత్యన్తగుణవన్తి చ ॥ 71.25 ॥

తాన్యేతాన్యద్య పశ్యామి నిరానన్దాని సర్వశః ।

ప్రస్తపర్ణైరనుపథం విక్రోశద్భిరివ ద్రుమైః ॥ 71.26 ॥

నాద్యాపి శ్రూయతే శబ్దః మత్తానాం మృగపక్షిణామ్ ।

సంరక్తాం మధురాం వాణీం కలం వ్యాహరతాం బహు ॥ 71.27 ॥

చందనాగరుసంపృక్తః ధూపసమ్మూర్చితోఽతులః ।

ప్రవాతి పవనశ్రీమాన్ కింను నాద్య యథాపురమ్ ॥ 71.28 ॥

భేరీమృదంగవీణానాం కోణసంఘట్టితః పునః ।

కిమద్య శబ్దో విరతః సదాఽదీనగతిః పురా ॥ 71.29 ॥

అనిష్టాని చ పాపాని పశ్యామి వివిధాని చ ।

నిమిత్తాన్యమనోజ్ఞాని తేన సీదతి మే మనః ॥ 71.30 ॥

సర్వథా కుశలం సూత దుర్లభం మమ బన్దుషు ।

తథా హ్యసతి సమ్మోహే హృదయం సీదతీవ మే ॥ 71.31 ॥

విషణ్ణః శ్రాన్త హృదయః త్రస్న లులితేంద్రియః ।

భరతః ప్రవివేశాశు పురీమిక్ష్వాకుసాలితామ్ ॥ 71.32 ॥

ద్వారేణ వైజయన్తేన ప్రావిశచ్ఛాన్తవాహనః ।

ద్వాష్ట్రైరుత్థాయ విజయం పృష్టస్టైస్సహితో యయౌ ॥ 71.33 ॥

స త్వనేకాగ్రహృదయః ద్వాష్ట్రం ప్రత్యర్చ్య తం జనమ్ ।

సూతమశ్వపతేః క్లాన్తమ్ అబ్రవీత్తత్ర రాఘవః ॥ 71.34 ॥

కిమహం త్వరయాఽఽనీతః కారణేన వినాఽనఘ ।

అశుభాశంకి హృదయం శీలం చ పతతీవ మే ॥ 71.35 ॥

శ్రుతా నో యాదృశాః పూర్వం నృపతీనాం వినాశనే ।

ఆకారాన్స్తానహం సర్వాన్ ఇహపశ్యామి సారథే ॥ 71.36 ॥

సమార్జ్జనవిహీనాని పరుషోణ్యపలక్షయే ।
అసంయతకవాటాని శ్రీవిహీనాని సర్వశః ॥ 71.37 ॥

బలికర్మవిహీనాని ధూపసమ్మోదనేన చ ।
అనాశితకుటుమ్బాని ప్రభాహీనజనాని చ ।
అలక్ష్మీకాని పశ్యామి కుటుమ్బిభవనాన్యహమ్ ॥ 71.38 ॥

అపేతమాల్యశోభాన్యప్యసంమృష్టాజిరాణి చ ।
దేవాగారాణి శూన్యాని న చాభాన్తి యథాపురమ్ ॥ 71.39 ॥

దేవతార్చాః ప్రవిద్ధాశ్చ యజ్ఞగోష్ఠ్యస్తథావిధాః ।
మాల్యాపణేషు రాజన్తే నాద్య పణ్యాని వా తథా ॥ 71.40 ॥

దృశ్యన్తే వణిజోఽప్యద్య న యథాపూర్వమత్ర వై ।
ధ్యానసంవిగ్నహృదయాః నష్టవ్యాపారయన్త్రితాః ॥ 71.41 ॥

దేవాయతనచైత్యేషు దీనాః పక్షిగణాస్తథా ।
మలినం చాశ్రుపూర్ణాక్షం దీనం ధ్యానపరం కృశమ్ ॥ 71.42 ॥

సస్త్రీపుంసం చ పశ్యామి జనముత్కణ్ఠితం పురే ॥ 71.43 ॥

ఇత్యేవముక్త్యా భరతః సూతం తం దీనమానసః ।
తాన్యరిష్టాన్యయోధ్యాయాం ప్రేక్ష్య రాజగృహం యయౌ ॥ 71.44 ॥

తాం శూన్యశృంగాటకవేశ్మరథ్యాం, రజోఽరుణద్వారకవాటయన్త్రామ్ ।
దృష్ట్వా పురీమింద్రపురప్రకాశాం, దుఃఖేన సమ్పూర్ణతరో బభూవ ॥ 71.45 ॥

బహూని పశ్యన్ మనసోఽప్రియాణి, యాన్యన్యదా నాస్య పురే బభూవుః ।
అవాక్చిరా దీనమనా న హృష్టః, పితుర్మహాత్మా ప్రవివేశ వేశ్మ ॥ 71.46 ॥ (2 సార్లు)

సీతాదేవీయుతం వీరం సర్వభూషణభూషితం ।
పితృభక్తం హరిం ధ్యాయేత్ అయోధ్యాకాండ ఉత్తమే ॥
ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే ఆదికావ్యే అయోధ్యాకాణ్డే ఏకనవ్తతితమస్సర్గః

అథ ద్విసవ్తతితమస్సర్గః

అపశ్యంస్తు తతస్తత్ర పితరం పితురాలయే ।
జగామ భరతో ద్రష్టుం మాతరం మాతురాలయే ॥ 72.1 ॥

శ్రీరామస్తుతిః - ఆపదామపహర్తారం దాతారం సర్వసంపదాం ।
లోకాభిరామం శ్రీరామం భూయో భూయో నమామ్యహమ్ ॥

ఫలశ్రుతిః - ఇదం పవిత్రం పాపఘ్నం పుణ్యం వేదైశ్చ సమ్మితం ।
యః పఠేత్ రామచరితం సర్వపాపైః ప్రముచ్యతే ॥

శ్రీరామచంద్రపరబ్రహ్మణే నమః

అథ క్షమాప్తార్థనా - యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్ -

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా
బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేః స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పఠస్మై
నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్ - శ్రీయః కాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్ఘ్నినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

